

XV TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js55 ,10-11)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii nagu vihm ja lumi tulevad taevast alla ega lähe sinna tagasi, vaid kastavad maad, teevad selle viljakandvaks, et see annaks külvajale seemet ja sööjale leiba - nõnda on ka sõnaga, mis lähtub minu suust: tema ei tule tühjalt tagasi, vaid teeb seda, mis on minu meele järgi, ja saadab korda, milleks mina tema läkitasin.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps65 ,2.10a. 10bc-11 12-13. 14 R: Lk 8,8)

R: Kui seeme langeb heasse mulda, kannab see palju vilja.

Sulle kuulub kiituselaul, Jumal, Siionil,
sinule tuleb täita oma töötused.
Sina oled kandnud maa eest hoolt ja seda jootnud,
lasknud maal rikkalikult vilja kanda.

R:

Jumala ojad on veest tulvil,
nii valmistad sina tema uudsevilja, nõnda sa korraldad kõik.
Sina kastad rohkesti tema vagusid ja leotad lahti mullakamara,
teed selle pehmeks vihmapiiskadega ja õnnistad tema võrseid.

R:

Sa kroonid aasta oma armuga
ja su jäljed täituvad pilgeni.
Rohtla vainud on kastetud,
Künkad on võetatud hõiskamisega.

R:

Nurmed on rüütatud kariloomadega,
orud on mähkunud viljasse,
nad rõkkavad rõõmust ja laulavad.

R:

(Teine lugemine Ro8 ,18-23)

Lugemine kirjast roomlastele:

Vennad, ma arvan, et selle ajastu kannatused ei tähenda midagi võrreldes tulevase kirkusega, mis meile avalikuks saab. Sest kõik loodu ootab pikisilmi jumalalaste ilmumist. Loodu on ju allutatud kaduvale, kuid mitte enda tahtmist mööda, vaid allutaja väel. Samas on tema äratanud lootuse, et ka loodu pääseb kord kaduvuse orjusest jumalalaste kirkuse vabadusse. Me ju teame, et kõik loodu ägab üheskoos ja on sünnitusvaevades tänini. Veel enam, ka meie, kellel on Vaimu esmaand, ägame oma südames ning ootame lapseõigust ja oma ihu ärалunastamist.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Ap 16,14)

Halleluuja. Issand, ava meie süda,
et me võtaksime vastu Sinu Sõna. Halleluuja.

(Evangeelium Mt13 ,1-23)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Sel päeval tuli Jeesus välja oma kodust ja istus järve ääres. Aga suured

rahvahulgad kogunesid tema juurde. Ja Jeesus võttis paadis istet, kuid rahvas seisis kaldal. Ning Jeesus rääkis neile tähendamissõnadega ja ütles: "Vaata, külvaja läks põllule külvama. Ja kui ta külvab, kukkus osa seemneid tee äärde, ja linnud tulid ja nokkisid selle ära. Osa seemneid kukkus kivisele maale, kus neil polnud palju mulda. See osa idanes küll kiiresti, kuid päikese tõustes see närbus ja kuivas ära, sest tal polnud juurt. Muist seemneid kukkus ohakate sekka, ja ohakad sirgusid ja lämmitasid saagi. Aga osa seemneid kukkus heasse mulda ja kandis vilja - mõni sada seemet, mõni kuuskümmend ja mõni kolmkümmend seemet. Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu".

Siis tulid tema jüngrid tema juurde ja küsisid: "Miks räägid sa neile mõistujuttudega?". Ta vastas: "Teile on antud mõista taevariigi saladust, neile aga mitte, sest kellel on, sellele antakse, ja tal on rohkem kui küllalt, aga kellel ei ole, sellelt võetakse seegi mis tal on. Aga tähendamissõnadega räägin ma neile sellepärast, et nad vaadates ei näe ja kuuldes ei mõista, sest nende kohta läheb täide Jesaja ennustus, kui ta ütleb: "Te kuulete oma kõrvaga, kuid ei mõista, vaatate oma silmaga ega näe, sest selle rahva süda on kaledaks läinud. Nende kõrvad tõrguvad kuulmast ja nad pigistavad kinni oma silmad, et nad ei näeks ega pöörduks nii, et mina neid parandada võiksin". Kuid õndsad on teie silmad, et nad näevad, ja teie kõrvad, et nad kuulevad, sest tõesti ma ütlen teile: paljud prohvetid ja õiged on ihaldanud näha seda, mida teie näete, kuid ei ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete, ega ole kuulnud.

Kuulake nüüd, mida tähendab mõistujutt külvajast: iga kord, kui inimene kuuleb midagi Jumalariigi kohta ega mõista, tuleb hingevaenlane ja riisub külvatu tema südamest. Seda näitab seeme, mis kukkus tee äärde. Mis aga külvati kivisele maale, see tähendab inimest, kes küll sõna vastu võtab, kuid kellel pole juurt, kes on heitlik - kui teda sõna pärast ahistama hakatakse või taga kiusatakse, siis jätab ta kõik sinnapaika. Ja ohakate sekka külvatu on see, kes küll sõna kuuleb, kuid kelles selle maailmaajastu mured ja rikkuse petlik veetus lämmitavad sõna, nii et see jääb viljatuks. Aga see, mis külvati heasse mulda, on inimese sarnane, kes sõna kuulda võtab ja mõistab ning kannab vilja: mõni saja-, mõni, kuuekümmend- ja mõni kolmekümnekordselt."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kirjanik Mark Twain olevat öelnud järgmised sõnad: "Kui ma olin 14-aastane, oli mu isa nii rumal, et ma ei suutsin teda vaevalt taluda. Aga kui ma sain 21-aastaseks, olin ma imestunud, kui palju oli see vana mees suutnud vahepeal juurde õppida."

Vaatamata sellele, et Mark Twain kaotas oma isa juba 13-aastase poisina, ja see ütlus ei pruugi üldse temalt pärineda, on öeldus sisaldav iroonia märgatav. See, kes juurde õppis, polnud niivõrd isa, kuivõrd lihtsalt poeg oli ise vahepeal täiskasvanumaks saanud.

Selles pole aga iseenesest midagi halba, kui keegi on liiga noor või vana. Ometi käitume meiegi vahel ainult käesoleva hetke tujude ajel nagu lapsed, või siis väidame, et oleme liiga vanad õppima, kui tegelikult oleme lihtsalt liiga laisad. Sellepärast loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, tähendamissõnad on head just sellepärast, et neis on mänguruumi, nad manavad silmade ette pildi, mille üksikasjade kohta võib teha üha uusi tähelepanekuid. Enamasti otsime pühakirjast juhiseid igapäevaseks eluks, kuid aeg-ajalt jälle samade kirjakohtade juurde jõudes on ka vasturääkivusi tekstis raske märkamata jätta.

Nii on see ka tänases evangeeliumis. Hea küll, seda ei tea ette ükski külvaja, millised seemned linnud hiljem ära söövad või kus hakkab kasvama nii palju ohakaid, et need saagi lämmitavad. Korralikul maaharijal peaks aga olema hästi

meeles, kus on tema põldudel kaljused kohad. Samuti on raske leida põhjust, miks peaksid linnud just tee äärde külvatut rohkem ohustama kui põllu kaugemaid nurki, kus möödakäijad neid sega. Lõpuks, kui Jeesus mõistujutu tähendust oma jüngritele seletab, jääb üsna arusaamatuks selle inimese vastutus oma südametunnistuse ees, kes kõige parema tahtmise juures küll kuuleb, aga ikka ei mõista.

Ükski inimene ei saa ilmselt kindel olla, et ta saab kõigest kuuldust aru. Seda oleme me kõik kogenud lastena vanemate omavahelist vestlust kuulates, ja kogeme aeg-ajalt jälle näiteks mõnd artiklit lugedes, millest arusaamiseks pole meil piisavalt eelteadmisi. Pealegi, nagu me tänapäeval teame, on inimeste võimed aru saada väga erinevad kasvõi lihtsalt nende aju ehituse iseärasuste tõttu. Kuidas saab aga keegi vastutada vaimuannete puudumise eest, mida ta omaenda otsuste ja pingutuste kaudu kuidagi korvata ei suuda?

Milles siis väljendub evangeeliumi mõistmine? Kas poliitilises korrektsuses, et kui märkad pühakirjastekstis vasturääkivusi, siis tuleb endale korrutada, et nähes ei tohi neid näha ja kuuldes kuulda? Kas peaksime suure osa oma elukogemusest ja mõtlemisvõimest alla suruma, kandma voorihobuse kombel silmaklappe ja julgema mõelda ainult hallide habemetega piibliteadlaste poolt sissesõidetud rööpaid mööda?

Kui nii oleks õige ja parem, kui Jumal seda meilt tõepoolest ootaks, siis ei oleks siin pikka vaidlemist. Ometi võime veenduda, et Jeesus suhtus ümbritsevasse maailma palju dünaamilisemalt. Tema sõnum oli algselt suunatud ainult juutidele, nagu ta kaanani naisele tunnistab: "Mind ei ole läkitatud muude kui Iisraeli soo kadunud lammaste juurde." (Mt 15,24). Kuid rooma väepealiku (Mt 5,10) ja kaanani naise usk avaldasid talle sedavõrd muljet, et tema missioon laienes kõikidele rahvastele.

Kas ei oota Jeesus meilt samasugust dünaamilist suhtumist, et nähes muutunud olukordi ning kogu inimkonna kogemuste kaudu selgekssaanud võimalusi ja piiranguid, ei sulgeks me nende ees oma silmi, vaid julgeksime näidata initsiatiivi käituda oma parima tõetunnituse järgi. Võibolla on piiblitekstis ettetulevad vasturääkivused kavatsuslikud, et ärgitada meid iseseisvalt mõtlema, et me ei tunneks end masinatena, kellel puudub eneseteadvus ja algatusvõime.

Armsad õed ja vennad, siin maailmas on paraku võimalik, et seemned, mida külvaja külvab, olid ületalve halvasti hoitud ja osaliselt riknenud, või usaldati need külvaja kätte, kes põldu hästi ei tunne. Kuid ikkagi loeme meie piiblit, mitte piibel ei loe meid, kõige rohkem oleneb kõik siiski maast, kuhu Jumala sõna külvatakse - meie mõistusest ja südametunnistusest. Aamen.